

SAATTEEKSI

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan (MTS) haastattelututkimuksessa on selvitetty kansalaisten mielipiteitä Suomen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta. Mukana oli myös kysymyksiä EU:n toimista Ukrainan kriisin ratkaisemiseksi ja Suomen toiminnasta Ukrainan kriisin yhteydessä, Suomen turvallisuuteen ja turvallisuudentunteeseen vaikuttavista tekijöistä ja turvallisuuden kehittymisestä seuraavan viiden vuoden aikana sekä huolta aiheuttavista tekijöistä. Kysymyksiä oli kaikkiaan 22, joista kolme uutta.

Tutkimuksen teki Taloustutkimus Oy MTS:n toimeksiannosta. Se toteutettiin omnibustutkimuksen osana henkilökohtaisina haastatteluina. Kaikkiaan haastateltiin 1023 henkilöä. Tutkimuksen kohderyhmä oli 15 - 79 -vuotias väestö lukuun ottamatta Ahvenanmaan maakuntaa. Otos muodostettiin kiintiöpoiminnalla, jossa kiintiöinä ovat ikä-, sukupuoli-, alue- ja kuntatyyppijakautuma. Haastatteluja tehtiin 94 paikkakunnalla, joista kaupunkeja oli 58. Otos on painotettu kohderyhmää vastaavaksi. Painotetut N-luvut vastaavat Suomen 15 -79-vuotiaista väestöstä tuhansina (SVT 31.12.2012).

Haastattelut tehtiin 26.9. – 12.10.2014. Tutkimuksen virhemarginaali on 3,2 prosenttiyksikköä suuntaansa.

Puoluekantaa taustamuuttujana tarkasteltaessa on otettava huomioon, että koska suurten puolueiden kohdalla virhemarginaali on pienempi, näistä saadaan luotettavampia tietoja kuin pienistä puolueista, joiden kannattajia on otoksessa vähän.

Tutkimuksessa kysyttiin: ”Mitä puoluetta äänestäisitte, jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt?” . Haastateltavista ilmoitti puoluekantansa 67 prosenttia (684 henkilöä), ja sen jätti kertomatta 33 prosenttia (339 henkilöä).

Raportti koostuu tekstiosasta ja sitä täydentävistä kuvista, joissa näkyvät myös aiemmin esitettyjen kysymysten aikasarjat. Kuvat on tehty Taloustutkimus Oy:ssä. Osa kysymyksistä muodostaa yhtenäisen aikasarjan vuodesta 1964. Niiden laadinnasta vastaavat MTS:n tutkimusjaosto ja työjaosto. Raportin on laatinut tutkimusjaosto.

Tämän tutkimuksen, kuten aiempienkin, data-aineisto on Tampereen yliopiston yhteydessä sijaitsevassa yhteiskuntatieteellisessä tietokannassa (www.fsd.uta.fi).

MTS:n raportit ovat nettisivuillamme suomen-, ruotsin- ja englanninkielisinä (www.defmin.fi/mts).

Ruotsissa Myndighet för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) tekee vastaavia mielipidetutkimuksia. Viimeisin julkaistiin vuoden 2014 tammikuussa. Se on osoitteessa:
<https://www.msb.se/RibData/Filer/pdf/27284.pdf>

Myös Norjassa Folk og Forsvar tekee vuosittain mielipidemittauksia turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta. Viimeisin julkistettiin toukokuussa 2014. Se on osoitteessa:
http://www.folkogforsvar.no/resources/Folk_og_Forsvar_Meningsmaling_2014.pdf

MTS:n tutkimustulokset ovat julkisia ja kaikkien käytettävissä. Niitä lainattaessa on mainittava, että kyseessä on MTS:n tutkimus.

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto	3
Puolustusmäärärahoja halutaan korottaa	4
Sotilaallinen tilanne Suomen lähialueilla nähdään uhkaavampana	4
Suomen puolustusmahdollisuuksien koetaan heikentyneen	4
Sotilaallisen liittoutumattomuuden kannatus heikentynyt	4
Nato - jäsenyyden kannatus kasvanut	5
Miksi ei - miksi kyllä?	5
Yleisen asevelvollisuuden kannatus lisääntynyt	5
Naisten vapaaehtoinen asepalvelus saa laajan tuen	6
Venäjän viimeaikaisten toimien arvioidaan vaikuttavan kielteisesti Suomen turvallisuuteen	6
Maanpuolustustahto noussut	7
Henkilökohtainen maanpuolustustahto korkealla tasolla	7
Sotilaallisen uhkan mahdollisuuden Suomea kohtaan arvioidaan lisääntyneen	7
Suomen työllisyystilanne, Euroopan talouden näkymät ja kehitys Venäjällä	
huolestuttavat eniten	7
Tulevaisuus näyttää turvattomalta	8
Suomen osallistumisen sotilaalliseen yhteistyöhön Pohjoismaiden kanssa katsotaan	
lisäävän turvallisuutta	8
Ulkopolitiikan hoitoon luotetaan	9
Luottamus puolustuspolitiikan hoitoon ennallaan	9
Uskottava puolustus koostuu eri tekijöistä	9
Epidemioihin varauduttu hyvin, talouskriisiin ja ulkomaiseen taloudelliseen painostukseen	
heikommin	9
Sotilaalliseen yhteistyöhön suhtaudutaan myönteisesti	10
Euroopan unionin toiminta Ukrainan kriisin ratkaisemiseksi ei saa kiitosta	10
Suomen arvioidaan toimineen hyvin Ukrainan kriisin yhteydessä	10
MTS:n tutkimusjaosto ja puheenjohtajisto	12

JOHDANTO

MTS:n vuoden 2014 mielipidetutkimuksessa on muutamien kysymysten tuloksissa isoja muutoksia verrattuna viime vuoteen. Monen kysymyksen osalta on mielipiteitä seurattu usean vuoden ajalta. Mielipiteissä tapahtuneita muutoksia voi seurata parhaiten juuri aikasarjojen avulla.

Puolustusmäärärahoja halutaan korottaa

Yli puolet, 56 prosenttia (32 % vuonna 2013), haluaa korottaa puolustusmäärärahoja. Kolmannes, 36 prosenttia (51 % v.2013), pitäisi ne ennallaan, ja vähentämisen kannalla on vain kuusi prosenttia (14 % vuonna 2013).

Puolustusmäärärahoja koskeva kysymys on esitetty vuodesta 1964 lähtien, ja tämä on toinen kerta, kun yli puolet haluaa korottaa määrärahoja. Ensimmäisen kerran näin tapahtui vuonna 1970.

Sotilaallinen tilanne Suomen lähialueilla nähdään uhkaavampana

Lähes puolet, 46 prosenttia, kokee sotilaallisen tilanteen Suomen lähialueilla uhkaavampana seuraavan kymmenen vuoden aikana. Vuonna 2011 tätä mieltä oli vain viidennes, 21 prosenttia. Samana kuin nykyisen tilanteen näkee 46 prosenttia (70 % vuonna 2011).

Venäjän kehitys huolestuttaa

Kolme neljäsosaa, 75 prosenttia, on sitä mieltä, että kehitys Venäjällä aiheuttaa huolta tulevaisuudessa. Vuonna 2013 tätä mieltä oli alle puolet, 42 prosenttia.

Suomen puolustusmahdollisuuksien koetaan heikentyneen

Kaksi kolmasosaa, 63 prosenttia, kokee Suomen puolustusmahdollisuudet heikoksi, jos Suomi joutuisi tavanomaisin asein käytävään sotaan. Vuonna 2013 tätä mieltä oli puolet, 51 prosenttia.

Sotilaallisen liittoutumattomuuden kannatus heikentynyt - Nato- jäsenyyden kannatus kasvanut

Kolmasosa, 34 prosenttia, on sitä mieltä, että Suomen tulisi pyrkiä liittoutumaan sotilaallisesti (25 % vuonna 2013) ja 58 prosenttia ajattelee, että Suomen tulisi pysyä sotilaallisesti liittoutumattomana (67 % vuonna 2013).

Vajaa kolmannes, 30 prosenttia, on sitä mieltä, että Suomen tulisi pyrkiä Naton jäseneksi (21 % vuonna 2013). Kuusi kymmenestä katsoo, että Suomen ei tulisi pyrkiä Naton jäseneksi (70 % vuonna 2013).

Suomi toiminut hyvin Ukrainan kriisin yhteydessä - Euroopan unioni heikommin

Yli puolet, 57 prosenttia, on sitä mieltä, että Suomi on toiminut hyvin Ukrainan kriisin yhteydessä. Kolmannes, 34 prosenttia, katsoo, että Suomi on toiminut huonosti.

Yli puolet, 57 prosenttia, on sitä mieltä, että Euroopan unioni on toiminut huonosti Ukrainan kriisin ratkaisemiseksi. Reilu kolmannes, 37 prosenttia, katsoo, että EU on toiminut hyvin.

Puolustusmäärärahoja halutaan korottaa

Yli puolet, 56 prosenttia (32 % vuonna 2013), on sitä mieltä, että puolustusmäärärahoja on korotettava tuntuvasti (16 %) tai jonkin verran (40 %). Miehistä näin ajattelee 61 (39 %) ja naisista 51 prosenttia (25 %).

Perussuomalaisten ja kokoomuksen kannattajista puolustusmäärärahojen korottamista tukee 71 prosenttia (49 % ja 30 % vuonna 2013), keskustan 62 (39 %), SDP:n 56 (29 %), vihreiden 42 (17 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 29 prosenttia (13 %).

Puolustusmäärärahojen säilyttämistä ennallaan tukee 36 prosenttia (51 % vuonna 2013), miehistä 33 (43 %) ja naisista 39 prosenttia (58 %). Vasemmistoliiton kannattajista tätä mieltä on 52 prosenttia (55 % vuonna 2013), SDP:n ja vihreiden 42 (46 ja 51 %), keskustan 35 (41 %), perussuomalaisten 24 (49 %) ja kokoomuksen kannattajista 23 prosenttia (52 %).

Puolustusmäärärahojen vähentämistä haluaa kuusi prosenttia (14 prosenttia v. 2013). Vasemmistoliiton kannattajista näin ajattelee 19 prosenttia (30 %), vihreiden 15 (27 %), kokoomuksen kuusi (12 %), keskustan ja perussuomalaisten kolme (11 ja 9 %) ja SDP:n kannattajista kaksi prosenttia (20 %).

Puolustusmäärärahoista on kysytty vuodesta 1964 lähtien, ja tämä on toinen kerta, kun yli puolet haluaa korottaa niitä. Ensimmäisen kerran näin tapahtui vuonna 1970. *(kuvat 1 ja 2)*

Sotilaallinen tilanne Suomen lähialueilla nähdään uhkaavampana

Lähes puolet, 46 prosenttia (21 % vuonna 2011), kokee sotilaallisen tilanteen Suomen lähialueilla uhkaavampana seuraavan kymmenen vuoden aikana, miehistä 43 (19 %) ja naisista 50 prosenttia (24 %). Samana kuin nykyisen tilanteen näkee 46 prosenttia (70 % vuonna 2011), miehistä 51 (72 %) ja naisista 42 prosenttia (67 %). *(kuvat 3 ja 4)*

Suomen puolustusmahdollisuuksien koetaan heikentyneen

Jos Suomi joutuisi tavanomaisin asein käytävään sotaan, niin millaiset mahdollisuudet katsoisitte Suomella olevan puolustautua?

Kaksi kolmasosaa, 63 prosenttia, (51 % vuonna 2012), on sitä mieltä, että Suomella on huonot mahdollisuudet puolustautua. Miehistä tätä mieltä on 59 (52 %) ja naisista 69 prosenttia (51 %).

Kolmasosa, 33 prosenttia (46 % vuonna 2012), katsoo Suomella olevan hyvät mahdollisuudet puolustautua, miehistä 40 (47 %) ja naisista 27 prosenttia (45 %). *(kuvat 5 ja 6)*

Sotilaallisen liittoutumattomuuden kannatus heikentynyt

Sotilaallisen liittoutumattomuuden kannalla on yli puolet, 58 prosenttia, (67 % vuonna 2013), miehistä 59 (67 %) ja naisista 57 prosenttia (67 %). Sotilaallista liittoutumista kannattaa kolmannes, 34 prosenttia (25 %), miehistä 36 (27 %) ja naisista 32 prosenttia (23 %).

Vasemmistoliiton kannattajista sotilaallista liittoutumattomuutta tukee 79 prosenttia (75 % vuonna 2013), SDP:n 69 (74 %), keskustan 65 (73 %), perussuomalaisten ja vihreiden 61 (75 ja 61 %) ja kokoomuksen kannattajista 32 prosenttia (45 %).

Kokoomuksen kannattajista sotilaallista liittoutumista tukee 64 prosenttia (46 % vuonna 2013), vihreiden 34 (21 %), perussuomalaisten 30 (24 %), SDP:n ja keskustan 27 (21 ja 20 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 20 prosenttia (20 %). *(kuvat 7 ja 8)*

Nato- jäsenyyden kannatus kasvanut

Kysymykseen, pitäisikö Suomen pyrkiä Naton jäseneksi, vastaa kieltävästi 60 prosenttia (70 % vuonna 2013), sekä miehistä (71 %) että naisista (68 %). Myöntävästi kysymykseen vastaa 30 prosenttia (21 %), miehistä 32 (22 %) ja naisista 28 prosenttia (19 %).

Vasemmistoliiton kannattajista kielteisesti Nato-jäsenyyteen suhtautuu 88 prosenttia (83 % vuonna 2013), keskustan 69 (76 %), perussuomalaisten 66 (77 %), SDP:n ja vihreiden 63 (77 ja 66 %) ja kokoomuksen kannattajista 33 prosenttia (48 %).

Kokoomuksen kannattajista Nato- jäsenyyden kannalla on 62 prosenttia (41 % vuonna 2013), vihreiden 30 (13 %), SDP:n 29 (17 %), perussuomalaisten 27 (20 %), keskustan 24 (8 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 11 prosenttia (11 %). *(kuvat 9 ja 10)*

Miksi ei - miksi kyllä?

Kaikki Nato-kysymykseen vastanneet saivat omin sanoin perustella suhtautumistaan Nato- jäsenyyteen. Perusteluja mielipiteelleen sai esittää yhdestä kolmeen. Kaikkiaan 837 henkilöä perusteli kantansa, mikä on 82 prosenttia kaikista vastaajista (1023).

Miksi ei (523)

Nato- jäsenyyteen kielteisesti suhtautuvien perusteluissa eniten mainittiin Venäjään (172) liittyvät tekijät ("Venäjää ei kannata ärsyttää", "Pietarin läheisyys"). Toiseksi eniten perusteluissa todettiin se, että nykytilanne on hyvä, Suomi on turvallinen, eikä Nato- jäsenyys lisää Suomen turvallisuutta (109). Kolmantena esille nousivat jäsenyyden kustannukset (58).

Miksi kyllä (277)

Nato- jäsenyyttä kannattavien perusteluissa mainittiin useimmin se, että Nato - jäsenyys lisäisi Suomen turvallisuutta (103). Toiseksi eniten mainintoja sai Venäjään ja Venäjän uhkaan (92) liittyvät tekijät ("Turvallisuussuoja naapuria vastaan", "Venäjä ja siellä arveluttava johtaja"). Kolmanneksi eniten todettiin se, että Suomi ei pärjää yksin (66).

Ei osaa sanoa (37)

Ei osaa sanoa vastauksia perusteltiin useimmin sillä, että ei tiedä asiasta eikä seuraa näitä asioita (20).

Yleisen asevelvollisuuden kannatus lisääntynyt

Nykyisenkaltaista yleistä asevelvollisuutta tukee 75 prosenttia (68 % vuonna 2013), sekä miehistä 75 (69 %) että naisista 75 (66 %). Ikäryhmistä 35 - 49-vuotiaat nykymallia kannattaa 65 prosenttia (61 %) ja 25 - 34-vuotiaat 69 prosenttia (69 %). 50 - 79-vuotiaista nykyjärjestelmää tukee 83 (72 %) ja 15 - 24-vuotiaista 75 prosenttia (65 %).

SDP:n kannattajista nykyjärjestelmän kannalla on 86 prosenttia (68 % vuonna 2013), keskustan 82 (82 %), perussuomalaisten 78 (78 %), kokoomuksen 76 (69 %), vihreiden 54 (43 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 43 prosenttia (39 %).

Sotilaallisen koulutuksen saavien määrän pienentämistä valikoivasti tukee 11 prosenttia (20 % vuonna 2013), miehistä 12 (19 %) ja naisista 11 prosenttia (21 %).

Vasemmistoliiton kannattajista valikoivaan malliin siirtymistä kannattaa kolmannes, 33 prosenttia (36 % vuonna 2013), vihreiden 17 (35 %), keskustan 12 (16 %), kokoomuksen 10 (18 %), SDP:n yhdeksän (21 %) ja perussuomalaisten neljä prosenttia (13 %).

Asevelvollisuudesta luopumisen ja ammattiarmeijaan siirtymisen kannalla on 12 prosenttia (11 % vuonna 2013), miehistä 12 (10 %) ja naisista 12 prosenttia (11 %).

Vihreiden kannattajista ammattiarmeijaan siirtymistä tukee 29 prosenttia (19 % vuonna 2013), vasemmistoliiton 24 (25 %), perussuomalaisten 18 (9 %), kokoomuksen 14 (13 %), keskustan viisi (1 %) ja SDP:n neljä prosenttia (10 %). *(kuvat 11 ja 12)*

Naisten vapaaehtoinen asepalvelus saa laajan tuen

Naisilla on Suomessa mahdollisuus vapaaehtoisesti suorittaa varusmiespalvelus. Tätä kannattaa 95 prosenttia (94 % vuonna 2010) sekä miehistä että naisista.

Pitäisikö naisilla olla velvollisuus suorittaa varusmiespalvelus?

Tähän kysymykseen vastaa sekä miehistä että naisista kieltävästi 86 prosenttia. Myöntävästi vastaa 13 prosenttia.

Pitäisikö naisilla olla velvollisuus osallistua kutsuntoihin?

Neljännes, 25 prosenttia (27 % vuonna 2010) on myönteisellä kannalla, miehistä 26 ja naisista 24 prosenttia.

Kielteisesti suhtautuu 73 prosenttia (71 % vuonna 2010), miehistä 72 ja naisista 74 prosenttia. *(kuva 13)*

Venäjän viimeaikaisten toimien arvioidaan vaikuttavan kielteisesti Suomen turvallisuuteen

Uutena kysymyksenä esitettiin: Miten arvioisitte Venäjän viimeaikaisten toimien vaikutusta Suomen turvallisuuteen?

Kaksi kolmasosaa, 63 prosenttia katsoo, että Venäjän viimeaikaiset toimet ovat vaikuttaneet kielteisesti Suomen turvallisuuteen. Miehistä tätä mieltä on 60 ja naisista 65 prosenttia.

Kokoomuksen kannattajista ajattelee näin 70 prosenttia, SDP:n 69, keskustan 67, vihreiden 65, perussuomalaisten 61 ja vasemmistoliiton kannattajista 53 prosenttia.

Kolmannes, 33 prosenttia, on sitä mieltä että Venäjän viimeaikaiset toimet eivät ole vaikuttaneet myönteisesti eivätkä kielteisesti Suomen turvallisuuteen. Miehistä tätä mieltä on 36 ja naisista 30 prosenttia.

Vasemmistoliiton kannattajista näin ajattelee 45 prosenttia, perussuomalaisten 36, keskustan 30, SDP:n 28, kokoomuksen 27 ja vihreiden kannattajista 23 prosenttia.

Kaksi prosenttia katsoo, että Venäjän viimeaikaiset toimet ovat vaikuttaneet myönteisesti Suomen turvallisuuteen. *(kuva 14)*

Maanpuolustustahto noussut

Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko suomalaisten mielestänne puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta? Tähän kysymykseen 76 prosenttia vastaa myöntävästi (71 % vuonna 2013), miehistä 82 (76 %) ja naisista 70 prosenttia (65 %). Kielteisesti kysymykseen vastaa 19 prosenttia (25 %), miehistä 16 (21 %) ja naisista 22 prosenttia (29 %).

Kokoomuksen kannattajista kyllä vastaa 87 prosenttia (76 % vuonna 2013), keskustan 83 (75 %), SDP:n 79 (71 %), perussuomalaisten 75 (81 %), vihreiden 66 (58 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 61 prosenttia (55 %).

Vasemmistoliiton kannattajista kielteisesti vastaa 31 prosenttia (41 % vuonna 2013), vihreiden 27 (40 %), perussuomalaisten 24 (18 %), SDP:n 19 (27 %), keskustan 15 (20 %) ja kokoomuksen kannattajista 12 prosenttia (18 %). *(kuvat 15 ja 16)*

Henkilökohtainen maanpuolustustahto korkealla tasolla

Kysymykseen ”Jos Suomeen hyökätään, niin olisitko itse valmis osallistumaan maanpuolustuksen eri tehtäviin kykyjenne ja taitojenne mukaan?” vastaa myönteisesti 84 prosenttia (85 % vuonna 2013), miehistä 89 (87 %) ja naisista 79 prosenttia (83 %). *(kuvat 17 ja 18)*

Sotilaallisen uhkan mahdollisuuden Suomea kohtaan arvioidaan lisääntyneen

MTS kysyi vuonna 2013 ensimmäisen kerran sotilaallisen uhkan mahdollisuudesta Suomea kohtaan seuraavan kymmenen vuoden kuluessa.

Sotilaallista uhkaa pitää erittäin tai melko epätodennäköisenä 72 prosenttia (79 % vuonna 2013), miehistä 75 (77 %) ja naisista 69 prosenttia (81 %).

Viidennes, 21 prosenttia (7 % vuonna 2013), pitää sotilaallista uhkaa melko tai erittäin todennäköisenä, miehistä 17 (6 %) ja naisista 26 prosenttia (8 %).

Viisi prosenttia katsoo, että sotilaallinen uhka ei ole lainkaan todennäköinen (13 % vuonna 2013), miehistä kuusi (17 %) ja naisista kolme prosenttia (9 %). *(kuva19)*

Suomen työllisyystilanne, Euroopan talouden näkymät ja kehitys Venäjällä huolestuttavat eniten

Kysymyksessä oli listattu 11 eri tekijää, joista jokaista vastaaja arvioi erikseen sen mukaan, aiheuttaako asia erittäin paljon, jonkin verran, vähän tai ei lainkaan huolta. Uusina asioina listalla olivat tänä vuonna Ukrainan tilanne ja uskonnolliset ääriliikkeet.

Paljon tai jonkin verran huolta aiheuttavia tekijöitä ovat:

Työllisyystilanne Suomessa (86 %), Euroopan talouden näkymät (78 %), kehitys Venäjällä (75 %), Ukrainan tilanne (74 %), kansainvälinen terrorismi (74 %), joukkotuhoaseiden leviäminen (68 %), ilmaston

lämpeneminen (63 %), tietoverkkoihin kohdistuvat uhat eli kyberuhat (63 %), uskonnolliset ääriliikkeet (62 %), Syyrian tilanne (51 %) ja maahanmuuttajien määrän kasvu Suomessa (43 %). (kuvat 20 - 23)

Tulevaisuus näyttää turvattomalta

Yli puolet, 56 prosenttia (43 % vuonna 2013) arvelee Suomen ja suomalaisten elävän turvattomammassa maailmassa seuraavan viiden vuoden aikana kuin nykyään. Miehistä tätä mieltä on 50 prosenttia (37 %) ja naisista 62 (50 %).

Ei eroa nykyiseen, näin ajattelee 28 prosenttia (36 % vuonna 2013), miehistä 32 (36 %) ja naisista 24 prosenttia (36 %).

Turvallisemmaksi maailman näkee 14 prosenttia (20 % vuonna 2013), miehistä 17 (26 %) ja naisista 12 prosenttia (14 %). (24 ja 25)

Suomen osallistumisen sotilaalliseen yhteistyöhön Pohjoismaiden kanssa katsotaan lisäävän turvallisuutta

Kysymyksessä on lueteltu kahdeksan eri tekijää, joiden osalta kysyttiin, lisäävätkö vai vähentävätkö ne Suomen turvallisuutta, vai onko niillä mitään vaikutusta Suomen turvallisuuteen.

Suomen osallistuminen pohjoismaiseen puolustusyhteistyöhön (75 %); kaksi prosenttia katsoo, että tämä vähentää Suomen turvallisuutta, ja viidennes on sitä mieltä, että sillä ei ole vaikutusta Suomen turvallisuuteen.

Suomen osallistuminen EU:n yhteisen puolustuksen järjestämiseen (61 %); neljännes on sitä mieltä, että tällä ei ole vaikutusta Suomen turvallisuuteen, ja 10 prosenttia katsoo sen vähentävän Suomen turvallisuutta.

Suomen jäsenyys Euroopan unionissa (54 %); seitsemän prosenttia on sitä mieltä, että jäsenyys vähentää Suomen turvallisuutta, ja 37 prosenttia katsoo, että sillä ei ole vaikutusta Suomen turvallisuuteen.

Suomen kansainvälisen taloudellisen kanssakäymisen lisääntyminen (45 %); yhdeksän prosenttia katsoo sen vähentävän Suomen turvallisuutta, ja 40 prosenttia on sitä mieltä, että sillä ei ole vaikutusta Suomen turvallisuuteen.

Suomen sotilaallinen liittoutumattomuus (42 %); reilu viidennes katsoo, että se heikentää Suomen turvallisuutta ja 31 prosenttia, että sillä ei ole vaikutusta Suomen turvallisuuteen.

Suomen osallistuminen kansainvälisiin kriisinhallintatehtäviin (41 %); 44 prosenttia katsoo, että sillä ei ole vaikutusta Suomen turvallisuuteen ja 11 prosenttia on sitä mieltä, että se vähentää Suomen turvallisuutta.

Suomen mahdollinen liittyminen Naton jäseneksi (37 %); kolmannes katsoo sen vähentävän Suomen turvallisuutta ja viidennes on sitä mieltä, että sillä ei ole vaikutusta Suomen turvallisuuteen.

Ulkomaisen omistuksen lisääntyminen Suomen talouselämässä (7 %); yli puolet, 54 prosenttia, on sitä mieltä, että se heikentää Suomen turvallisuutta, ja kolmannes on sitä mieltä, että sillä ei ole vaikutusta Suomen turvallisuuteen. (kuvat 26 - 29)

Ulkopolitiikan hoitoon luotetaan

Suomen ulkopolitiikkaa pitää hyvin hoidettuna 70 % (73 % vuonna 2013). Miehistä tätä mieltä on 72 (73 %) ja naisista 68 prosenttia (72 %). Neljännes, 25 prosenttia (23 % v. 2013), pitää ulkopolitiikkaa huonosti hoidettuna, miehistä 25 (24 %) ja naisista 26 prosenttia (22 %).

Vihreiden kannattajista ulkopolitiikka pitää hyvin hoidettuna 83 prosenttia (73 % vuonna 2013), kokoomuksen 82 (89 %), SDP:n 81 (80 %), keskustan 78 (70 %), vasemmistoliiton 77 (70 %) ja perussuomalaisten kannattajista 51 prosenttia (56 %).

Perussuomalaisten kannattajista pitää ulkopolitiikkaa huonosti hoidettuna 46 prosenttia (42 % vuonna 2013), vasemmistoliiton 22 (29 %), keskustan 20 (26 %), SDP:n 17 (19 %), kokoomuksen ja vihreiden kannattajista 15 prosenttia (10 ja 20 %). *(kuvat 30 ja 31)*

Luottamus puolustuspolitiikan hoitoon ennallaan

Yli kaksi kolmasosaa, 69 prosenttia (69 % vuonna 2013), pitää Suomen puolustuspolitiikkaa hyvin hoidettuna, miehistä 69 (67 %) ja naisista 71 prosenttia (73 %).

Kokoomuksen kannattajista pitää puolustuspolitiikkaa hyvin hoidettuna 80 (82 % vuonna 2013), SDP:n 78 (79 %), keskustan 77 (77 %), vasemmistoliiton 75 (61 %), vihreiden 71 (71%) ja perussuomalaisten kannattajista 57 prosenttia (50 %).

Puolustuspolitiikkaa pitää huonosti hoidettuna neljännes, 25 prosenttia (24 % vuonna 2013), miehistä 28 (30 %) ja naisista 23 prosenttia (18 %).

Perussuomalaisten kannattajista puolustuspolitiikkaa pitää huonosti hoidettuna 39 prosenttia (47 % vuonna 2013), vihreiden 26 (21 %), vasemmistoliiton 22 (35 %), keskustan 21 (20 %), kokoomuksen ja SDP:n kannattajista 20 prosenttia (15 ja 15 %). *(kuvat 32 ja 33)*

Uskottava puolustus koostuu eri tekijöistä

Kysymyksessä on lueteltu 13 eri tekijää, joita kutakin erikseen on arvioitu sen mukaan, vaikuttavatko ne uskottavaan puolustukseen erittäin tai melko paljon, erittäin tai melko vähän tai ei lainkaan.

Uskottavaan puolustukseen erittäin tai melko paljon vaikuttavat:

Hyvät suhteet naapurivaltioihin (95 %), puolustusmateriaalin määrä, laatu ja huoltovarmuus (92 %), kansalaisten maanpuolustustahto (89 %), ajanmukaiset asejärjestelmät (89 %), puolustusmäärärahojen taso (88 %), koko maan puolustaminen (87 %), miesten yleinen asevelvollisuus (87 %), reservin koko (82 %), säännölliset reservin kertausharjoitukset (73 %), Suomen mukanaolo EU: n ja Naton nopean toiminnan joukoissa (61 %), johto- ja asejärjestelmien yhteensopivuus Naton kanssa (59 %), Suomen osallistuminen kansainväliseen kriisinhallintaan (58 %) ja naisten vapaaehtoinen asepalvelus (55 %). *(kuvat 34 - 37)*

Epidemioihin varauduttu hyvin, talouskriisiin ja ulkomaiseen taloudelliseen painostukseen heikommin

MTS on kysynyt viimeksi vuonna 2012 erilaisiin uhkiin varautumisesta. Tänä vuonna uhkalistaan lisättiin yksi kohta, ulkomainen taloudellinen painostus.

Kansalaisten mielestä Suomessa on varauduttu hyvin tai melko hyvin seuraavien uhkien torjuntaan:

Erilaiset tartuntataudit, epidemiat (83 %), erilaiset ympäristöuhkat (76 %), suuronnettomuudet (75 %), aseellinen hyökkäys (62 %), terrorismi (57 %), energian saatavuus (56 %), kansainvälinen rikollisuus (56 %), ilmastonmuutos (55 %), ulkomainen poliittinen painostus (52 %) ja tietoverkkoihin kohdistuvat hyökkäykset eli kyberuhkat (52 %).

Huonosti on varauduttu seuraavien uhkien torjuntaan:

Talouskriisi (63 %) ja ulkomainen taloudellinen painostus (49 %). (kuvat 38 - 41)

Sotilaalliseen yhteistyöhön suhtaudutaan myönteisesti

MTS on kysynyt kahtena aiempana vuonna suhtautumisesta Suomen sotilaallisesta yhteistyöhön muiden Pohjoismaiden, Naton ja Euroopan unionin kanssa. Tänä vuonna oli mukana erikseen myös sotilaallinen yhteistyö Ruotsin kanssa.

Sotilaalliseen yhteistyöhön Ruotsin kanssa suhtautuu erittäin myönteisesti 52 prosenttia ja melko myönteisesti 42 prosenttia, yhteensä 94 prosenttia. Melko kielteisesti suhtautuu neljä prosenttia.

Sotilaalliseen yhteistyöhön kaikkien Pohjoismaiden kanssa suhtautuu erittäin myönteisesti 48 ja melko myönteisesti 46 prosenttia, yhteensä 94 prosenttia (93 % vuonna 2013). Melko kielteisesti suhtautuu neljä prosenttia (4 %).

Suomen sotilaalliseen yhteistyöhön Euroopan unionissa suhtautuu myönteisesti 86 prosenttia (84 % vuonna 2013). Kielteisesti suhtautuu 11 prosenttia (13 %).

Sotilaallista yhteistyötä Naton kanssa pitää myönteisenä 56 prosenttia (49 % vuonna 2013), miehistä 61 (52 %) ja naisista 51 prosenttia (46 %). Kielteisesti suhtautuu 39 prosenttia (45 %), miehistä 36 (46 %) ja naisista 42 prosenttia (44 %). (kuva 42)

Euroopan unionin toiminta Ukrainan kriisin ratkaisemiseksi ei saa kiitosta

Uutena kysymyksenä esitettiin arvioitavaksi, miten hyvin Euroopan unioni on toiminut Ukrainan kriisin ratkaisemiseksi.

Yli puolet, 57 prosenttia, katsoo, että Euroopan unioni on toiminut huonosti Ukrainan kriisin ratkaisemiseksi, miehistä 58 ja naisista 55 prosenttia.

Vasemmistoliiton kannattajista tätä mieltä on 76 prosenttia, kokoomuksen 62, SDP:n ja keskustan 59, perussuomalaisten 52 ja vihreiden kannattajista 51 prosenttia.

Reilu kolmannes, 37 prosenttia, on sitä mieltä, että Euroopan unioni on toiminut hyvin Ukrainan kriisin ratkaisemiseksi. Miehistä tätä mieltä on 35 ja naisista 36 prosenttia.

Vihreiden kannattajista näin ajattelee 49 prosenttia, perussuomalaisten 42, keskustan 39, SDP:n 38, kokoomuksen 36 ja vasemmistoliiton kannattajista 20 prosenttia. (kuva 43)

Suomen arvioidaan toimineen hyvin Ukrainan kriisin yhteydessä

Uutena kysymyksenä esitettiin lisäksi: ”Miten arvioitte Suomen toimintaa Ukrainan kriisin yhteydessä?”

Yli puolet, 57 prosenttia, katsoo, että Suomi on toiminut hyvin Ukrainan kriisin yhteydessä, miehistä 59 ja naisista 54 prosenttia. Kokoomuksen kannattajista tätä mieltä on 69 prosenttia, keskustan 67, vihreiden 66, SDP:n 55, perussuomalaisten 52 ja vasemmistoliiton kannattajista 42 prosenttia.

Kolmannes, 35 prosenttia, on sitä mieltä, että Suomi on toiminut huonosti Ukrainan kriisin yhteydessä, miehistä 37 ja naisista 36 prosenttia. Vasemmistoliiton kannattajista näin ajattelee 55 prosenttia, SDP:n 42, perussuomalaisten 38, vihreiden 31, kokoomuksen 29 ja keskustan kannattajista 28 prosenttia. *(kuva 44)*

MTS:n tutkimusjaosto 2011 – 2015

Puheenjohtaja	Kasvatustieteiden maisteri Tatja Karvonen
Varapuheenjohtaja	Suunnittelupäällikkö, VTM Jukka Manninen
Jäsenet	Yhteiskuntatieteiden maisteri Eekku Aromaa
	Kansainvälisten asioiden sihteeri Jari Haapiainen
	Tutkija Markku Haranne
	Toimittaja Maija Hurri
	Strategia- ja suunnittelupäällikkö Ismo Kainulainen
	Diplomi-insinööri Kirsi Kallio
	Kansanedustajan avustaja, VTM Jan Koskimies
	Euroopan parlamentin jäsen Petri Sarvamaa
	Filosofian maisteri Pekka M. Sinisalo
	Toimittaja Kenneth Stambej
	Yksikön päällikkö Mikko Kinnunen, UM
	Kriisiviestinnän koordinaattori Petri Kekäle, VNK

Asiantuntijat	Toimittaja Jorma Hentilä
	Professori Jukka Leskinen, MPKK
	Dosentti Erkki Teikari
	Tutkija emeritus Unto Vesa

Sihteeristö	Pääsihteeri Heli Santala
	Yleissihteeri Markus Kinkku

MTS:n puheenjohtajisto 2011 – 2015

Puheenjohtaja	Kansanedustaja Esko Kurvinen
Varapuheenjohtajat	Kansanedustaja Tuula Väättäinen
	Ammatillinen erityisopettaja Juha Mäenpää